Warszawa, dnia 31 marca 2017 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Komisja Łączności z Polakami za Granicą
***
Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych

Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1378)

SPRAWOZDANIE PODKOMISJI

Podkomisja nadzwyczajna po szczegółowym rozpatrzeniu rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1378), na posiedzeniu w dniu 29 marca 2017 r., przedstawia sprawozdanie o projekcie ustawy.

Przewodnicząca Podkomisji

/-/Małgorzata Wypych

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw[1)]

Art. 1. W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1392, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2017 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) preambuła otrzymuje brzmienie:

„W poczuciu głębokiej więzi z Polakami – potomkami dawnej Rzeczypospolitej, ofiarami komunistycznego terroru, przemocą zmuszonymi do opuszczenia ziemi przodków, osiedlonymi wbrew własnej woli na najtrudniejszych do zamieszkania obszarach byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich; pozbawionymi możliwości powrotu do Polski, prześladowanymi z powodu swojego pochodzenia oraz przywiązania do wiary, tradycji i umiłowania wolności, skazanymi na pracę w nieludzkich warunkach, głód, choroby i częstokroć na fizyczne wyniszczenie; którzy, mimo wszelkich przeciwności, nigdy nie wyrzekli się Polski, jej tradycji i kultury, a miłość i przywiązanie do Ojczyzny przekazali swoim potomkom – pragnąc zadośćuczynić za doznawane przez zesłańców krzywdy, uznając, że powinnością Państwa Polskiego jest umożliwienie repatriacji rodakom, którzy pozostali na Wschodzie,

postanawia się, co następuje:”;

2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Ustawa określa zasady nabywania obywatelstwa polskiego w drodze repatriacji, prawa repatrianta oraz zasady i tryb udzielania pomocy repatriantom.

[1)] Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka, ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach oraz ustawę z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne.

2. Repatriantem jest osoba, która przybyła do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej wydanej w celu repatriacji z zamiarem osiedlenia się na stałe.”;

3) uchyla się art. 2;

4) po rozdziale 1 dodaje się rozdział 1a w brzmieniu:

„Rozdział 1a

Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji i Rada do Spraw Repatriacji

Art. 3a. Funkcję Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, pełni sekretarz lub podsekretarz stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 3b. 1. Do zadań Pełnomocnika należy w szczególności:

1) wydawanie decyzji w sprawie:
   a) przyznania osobie, która chce przybyć do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej w celu repatriacji, miejsca w ośrodku adaptacyjnym dla repatriantów, zwanym dalej „ośrodkiem”,
   b) przedłużenia pobytu repatrianta w ośrodku,
   c) pozbawienia miejsca w ośrodku repatrianta, który uporczywie narusza obowiązki określone w regulaminie organizacyjno-porządkowym,
   d) przyznania repatriantowi świadczenia, o którym mowa w art. 20c ust. 1;
2) koordynowanie działań na rzecz pomocy repatriantom;
3) powierzanie prowadzenia ośrodków organizacjom społecznym, stowarzyszeniom lub innym osobom prawnym;
4) sprawowanie nadzoru nad działalnością ośrodków;
5) prowadzenie ewidencji, o których mowa w art. 29 ust. 1 i art. 30 ust. 1, oraz rejestru, o którym mowa w art. 33 ust. 3;
6) analizowanie rynku pracy pod względem możliwości zatrudnienia repatriantów;
7) zajmowanie stanowiska wobec projektów aktów prawnych w zakresie repatriacji;

8) składanie do wiadomości Rady Ministrów corocznego sprawozdania z realizacji ustawy, w którym przedstawia się, w szczególności:
   a) liczbę osób, które przybyły do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej w celu repatriacji w danym roku,
   b) wykaz ośrodków oraz liczbę osób w nich przebywających,
   c) ocenę realizacji zadań przez dany ośrodek,
   d) wykaz zadań zrealizowanych przez Pełnomocnika,
   e) kwotę środków wydatkowanych na realizację procesu repatriacji, w tym wysokość kwoty pomocy udzielonej repatriantom, o której mowa w art. 17 ust. 1 i art. 17b ust. 1, oraz świadczenia, o którym mowa w art. 20c ust. 1;
9) zamieszczanie informacji o działalności Pełnomocnika i Rady do Spraw Repatriacji oraz o powołaniu i odwołaniu jej członków i przewodniczącego w Biuletynie Informacji Publicznej – na stronach podmiotowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, Pełnomocnik przedkłada w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, w którym sprawozdanie jest sporządzane.

3. Od decyzji Pełnomocnika wydawanych w pierwszej instancji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ten sam organ.

Art. 3c. 1. Pełnomocnik, wydając decyzję w sprawie przyznania miejsca w ośrodku osobie, która chce przybyć do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej w celu repatriacji, bierze pod uwagę czas oczekiwania na wydanie wizy krajowej w celu repatriacji osób ujętych w ewidencji osób ubiegających się o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji, które nie posiadają warunków do osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Pełnomocnik wskazuje ośrodek, termin umieszczenia repatrianta w ośrodku oraz okres jego pobytu w ośrodku, nie dłuższy jednak niż 90 dni.

3. Pełnomocnik, na uzasadniony wniosek repatrianta, może wydać decyzję o przedłużeniu jego pobytu w ośrodku o kolejne 90 dni, w szczególności w przypadku gdy repatriant zobowiązany do opuszczenia ośrodka:

1) nie podjął pracy zarobkowej z przyczyn od siebie niezależnych lub
2) nie posiada nowego miejsca zamieszkania.

4. Pełnomocnik wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, w terminie nie dłuższym niż 3 lata od dnia wydania przez konsula decyzji o zakwalifikowaniu do wydania wizy krajowej w celu repatriacji.

5. W przypadku braku wolnych miejsc w ośrodku termin, o którym mowa w ust. 4, może być przedłużony przez Pełnomocnika, w drodze decyzji, na okres nie dłuższy niż 2 lata.

Art. 3d. 1. Właściwe organy administracji rządowej są obowiązane do współpracy z Pełnomocnikiem i udzielania mu pomocy, w szczególności przez udostępnianie mu informacji i dokumentów niezbędnych do realizacji jego zadań.

2. Pełnomocnik, w celu właściwej realizacji powierzonych mu zadań, współpracuje z organami jednostek samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi.

Art. 3e. 1. Wojewoda koordynuje proces repatriacji na terenie województwa we współpracy z Pełnomocnikiem.

2. Do zadań wojewody należy w szczególności:

1) nadzorowanie realizacji zadań w zakresie repatriacji na terenie województwa;
2) koordynowanie działań na rzecz adaptacji i integracji repatriantów na terenie województwa;
3) współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie repatriacji.

Art. 3f. 1. Organem opiniodawczo-doradczym Pełnomocnika jest Rada do Spraw Repatriacji, zwana dalej „Radą”.

2. Do zadań Rady należy:

1) zgłaszanie propozycji w zakresie usprawnienia organizacji procesu repatriacji;
2) zajmowanie stanowiska wobec projektów aktów prawnych w zakresie repatriacji;
3) wyrażanie, na wniosek Pełnomocnika, opinii we wszystkich sprawach z zakresu repatriacji.

3. Rada składa się z 5 członków powoływanych przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Pełnomocnika spośród osób wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem w zakresie repatriacji.

4. Pełnomocnik składa wniosek, o którym mowa w ust. 3, w terminie:

1) 30 dni przed upływem kadencji członka Rady;
2) 30 dni po dniu ustania członkostwa, o którym mowa w ust. 6.

5. Kadencja Rady trwa 5 lat.

6. Członkostwo w Radzie ustaje z chwilą:

1) odwołania przez Prezesa Rady Ministrów;
2) złożenia rezygnacji;
3) śmierci;
4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
5) utraty zdolności do czynności prawnych;
6) pozbawienia praw publicznych.

7. W przypadku ustania członkostwa w Radzie jej skład uzupełnia się na okres do końca kadencji w sposób określony w ust. 3.

8. Pełnomocnik wyznacza przewodniczącego oraz wiceprzewodniczącego Rady spośród członków Rady na pierwszym jej posiedzeniu.

9. Przewodniczący Rady organizuje prace Rady i kieruje jej pracami, w szczególności:

1) ustala plan pracy Rady;
2) zwołuje posiedzenia Rady;
3) reprezentuje Radę przed innymi organami i instytucjami;
4) wyznacza członkom Rady zadania związane z działalnością Rady;
5) może powoływać zespoły tematyczne lub grupy robocze do opracowywania zagadnień oraz przeprowadzania analiz problemów wynikających z działalności Rady.

10. Wiceprzewodniczący Rady wykonuje zadania przewodniczącego Rady w razie jego nieobecności.

11. Po upływie kadencji Rady dotychczasowy przewodniczący Rady pełni swoje obowiązki do czasu powołania nowego przewodniczącego Rady.

12. Członkowie Rady otrzymują wynagrodzenie za udział w pracach Rady i realizację jej zadań, diety, a także zwrot kosztów podróży i zakwaterowania na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77^5 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60).

13. Obsługę finansową oraz kancelaryjno-biurową Rady zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

14. Tryb pracy Rady jest określony w regulaminie przyjętym w drodze zarządzenia Pełnomocnika.

15. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady oraz jej pozostałych członków w wysokości nie wyższej niż jednokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, uwzględniając zakres i warunki wykonywanych zadań.”;

5) w tytule rozdziału 2 skreśla się wyrazy „i udzielanie zezwoleń na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej członkom najbliższej rodziny repatrianta”;

6) w art. 5:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Decyzję w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia wydaje konsul na podstawie wniosku o wydanie wizy w celu repatriacji.”,

c) uchyla się ust. 4a;

7) w art. 6 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Konsul zwraca wnioskodawcy przekazane przez niego oryginały dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2, z wyjątkiem zagranicznych dokumentów umożliwiających sporządzenie polskiego aktu stanu cywilnego.”;

8) uchyla się art. 8;

9) art. 9 i art. 10 otrzymują brzmienie:

„Art. 9. 1. Wiza krajowa w celu repatriacji może być wydana osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

1) jest polskiego pochodzenia;

2) była deportowana lub zesłana przez władze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich;

3) przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium obecnych Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony także wówczas, gdy deportowanymi albo zesłanymi przez władze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich byli wstępni osoby, o której mowa w ust. 1.

3. Wiza krajowa w celu repatriacji może być wydana małżonkowi i zstępnym do czwartego stopnia osoby, o której mowa w ust. 1.

4. Wiza krajowa w celu repatriacji może być wydana małżonkowi zstępnego, o którym mowa w ust. 3.

Art. 10. 1. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:

1) państwa lub części państw inne niż wymienione w art. 9 ust. 1 pkt 3, których obywatele polskiego pochodzenia mogą ubiegać się o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji;

2) termin na złożenie wniosku o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji przez osoby polskiego pochodzenia, do których rozporządzenie będzie miało zastosowanie, uwzględniając potrzebę zapewnienia tym osobom sprawnego postępowania w sprawie repatriacji.

2. Rada Ministrów może wydać rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, w celu zapewnienia możliwości repatriacji osobom polskiego pochodzenia, które:

1) są dyskryminowane ze względów religijnych, narodowościowych lub politycznych lub

2) z uwagi na sytuację panującą w kraju zamieszkania lub jego części są narażone na utratę życia lub zdrowia.”;

10) po art. 10 dodaje się art. 10a i art. 10b w brzmieniu:

„Art. 10a. Wydania wizy krajowej w celu repatriacji odmawia się osobie, jeżeli:

1) utraciła obywatelstwo polskie nabyte w drodze repatriacji lub
2) repatriowała się z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na podstawie umów repatriacyjnych zawartych w latach 1944–1957 przez Rzeczpospolitą Polską albo przez Polską Rzeczpospolitą Ludową z Białoruską Socjalistyczną Republiką Radziecką, Ukraińską Socjalistyczną Republiką Radziecką, Litewską Socjalistyczną Republiką Radziecką lub Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich do jednego z państw będących stroną tych umów, lub
3) w czasie pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej działała na szkodę podstawowych interesów Rzeczypospolitej Polskiej, lub
4) uczestniczyła lub uczestniczy w łamaniu praw człowieka, lub
5) jej dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, lub
6) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
7) obowiązuje wpis danych osoby do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.

Art. 10b. 1. Osoba ubiegająca się o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji składa osobiście wniosek o jej wydanie do konsula.

2. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych osobistą sytuacją osoby, o której mowa w ust. 1, konsul może odstąpić od wymogu osobistego złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się na formularzu, który zawiera:

1) następujące dane i informacje dotyczące wnioskodawcy:
   a) imię (imiona) i nazwisko,
   b) nazwisko rodowe, nazwiska wcześniej używane,
   c) imię i nazwisko rodowe ojca, nazwiska wcześniej używane,
   d) imię i nazwisko rodowe matki, nazwiska wcześniej używane,
   e) datę urodzenia,
   f) płeć,
   g) miejsce i kraj urodzenia,
   h) miejsce zamieszkania,

i) obywatelstwo, inne posiadane obywatelstwa,
j) narodowość, pochodzenie,
k) stan cywilny,
l) dane dotyczące dokumentu podróży,
m) informacje o karalności,
n) stosunek do służby wojskowej,
o) informację o pobytach na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
p) informację o osobach wspólnie z nim przybywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
q) informację o przewidywanych warunkach do osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
r) informację o wykształceniu i kwalifikacjach zawodowych;

2) informacje dotyczące miejsca zamieszkania na terytorium, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3;
3) dane, o których mowa w pkt 1 lit. a–g, i oraz j, dotyczące rodziców (opiekunów prawnych) wnioskodawcy;
4) dane, o których mowa w pkt 1 lit. a, b, e–h oraz j, dotyczące dziadków wnioskodawcy, o ile są mu znane;
5) dane, o których mowa w pkt 1 lit. a, b, e–h oraz j, dotyczące pradziadków wnioskodawcy lub jego małżonka narodowości polskiej, o ile są mu znane.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

1) życiorys wnioskodawcy;
2) aktualne fotografie wnioskodawcy;
3) odpis aktu urodzenia wnioskodawcy;
4) dokumenty poświadczające aktualny stan cywilny wnioskodawcy;
5) dokumenty potwierdzające miejsce stałego zamieszkania na terytorium, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3;
6) dokumenty, o których mowa w art. 6;
7) inne dokumenty potwierdzające okoliczności wymienione we wniosku;
8) oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, że dane zawarte we wniosku są prawdziwe.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, w imieniu osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej całkowicie składają jej rodzice lub opiekunowie prawni albo jedno z rodziców lub jeden z opiekunów prawnych.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, składanego w imieniu osoby małoletniej, dołącza się dokumenty, o których mowa w ust. 4 pkt 1–3 i pkt 5–7, w zakresie wymaganym dla rodziców osoby małoletniej.

7. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera braki formalne, konsul wzywa do jego uzupełnienia w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

8. Minister właściwy do spraw zagranicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji oraz liczbę fotografii dołączanych do wniosku i wymogi dotyczące tych fotografii, mając na uwadze potrzebę zapewnienia sprawności postępowania w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia i zapewnienia kompletności danych oraz informacji przedstawianych w tym wniosku.”;

11) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobie, która nie posiada zapewnionego w Rzeczypospolitej Polskiej lokalu mieszkalnego i utrzymania lub miejsca w ośrodku, a spełnia pozostałe warunki do uzyskania wizy krajowej w celu repatriacji, konsul wydaje decyzję o zakwalifikowaniu do wydania wizy krajowej w celu repatriacji.”,

b) w ust. 2:

– w pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyraz „lub”,

– dodaje się pkt 6–8 w brzmieniu:

„6) dane osoby polskiego pochodzenia znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, lub

7) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub

8) obowiązuje wpis danych osoby polskiego pochodzenia do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych uchyla decyzję, o której mowa w ust. 1, jeżeli ustali istnienie podstawy do stwierdzenia nieważności decyzji, określonej w Kodeksie postępowania administracyjnego.”;

12) art. 12 i art. 12a otrzymują brzmienie:

„Art. 12. 1. Konsul wydaje wizę krajową w celu repatriacji po przedstawieniu dowodu potwierdzającego posiadanie lub zapewnienie lokalu mieszkalnego i źródeł utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej albo zapewnienie miejsca w ośrodku, zwanych dalej „warunkami do osiedlenia się”.

2. Dowodem potwierdzającym posiadanie warunków do osiedlenia się jest dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu mieszkalnego na okres nie krótszy niż 12 miesięcy oraz oświadczenie o zatrudnieniu lub umowa o pracę na okres nie krótszy niż 12 miesięcy.

3. Dowodem potwierdzającym zapewnienie warunków do osiedlenia się jest:

1) decyzja Pełnomocnika w sprawie przyznania miejsca w ośrodku;
2) uchwała rady gminy zawierająca zobowiązanie do zapewnienia warunków do osiedlenia się przez okres nie krótszy niż 2 lata;
3) oświadczenie obywatela polskiego, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zawierające zobowiązanie do zapewnienia warunków do osiedlenia się przez okres nie krótszy niż 2 lata.

4. Decyzja, uchwała oraz oświadczenie, o których mowa w ust. 3, zawierają w szczególności wskazanie ośrodka lub lokalu mieszkalnego oraz formy udostępnienia tego lokalu.

5. Oświadczenie obywatela polskiego, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, może dotyczyć wyłącznie wstępnych, zstępnych lub rodzeństwa tej osoby.

6. Dowód potwierdzający posiadanie lub zapewnienie źródeł utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej nie jest wymagany w przypadku osób małoletnich oraz osób, którym przysługują uprawnienia emerytalne lub rentowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 12a. Jeżeli dane objęte wnioskiem o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji uległy zmianie w okresie między wydaniem decyzji o zakwalifikowaniu do jej wydania a dniem, w którym zostały spełnione przesłanki do wydania tej wizy, wnioskodawca jest obowiązany poinformować konsula o zmianie danych oraz przedstawić dokumenty potwierdzające te zmiany.”;

13) w art. 12b ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Wizę krajową w celu repatriacji lub decyzję o zakwalifikowaniu do wydania wizy krajowej w celu repatriacji wydaje albo odmawia jej wydania konsul właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o jej wydanie po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Jeżeli przemawia za tym uzasadniony interes wnioskodawcy, minister właściwy do spraw zagranicznych może wyznaczyć innego konsula.

2. Przed wyrażeniem zgody, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych zwraca się z wnioskiem do Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Policji oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby także do Szefa Agencji Wywiadu, Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu lub wojewody o przekazanie informacji o osobie ubiegającej się o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji, mających znaczenie dla przeprowadzenia postępowania.”;

14) po art. 12b dodaje się art. 12c w brzmieniu:

„Art. 12c. 1. Osoba ubiegająca się o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji, przedstawiając dowody potwierdzające posiadanie lub zapewnienie warunków do osiedlenia się, może zwrócić się do konsula z wnioskiem o sporządzenie polskiego aktu stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w jednym z trybów przewidzianych w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064).

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się zagraniczne dokumenty umożliwiające sporządzenie polskiego aktu stanu cywilnego.

3. Konsul przygotowuje dokumentację związaną z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, oraz dokonuje jej tłumaczenia na język polski lub poświadcza przedłożone tłumaczenie tej dokumentacji.

4. Konsul przekazuje wniosek oraz dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, kierownikowi urzędu stanu cywilnego wybranemu przez osobę, o której mowa w ust. 1.”;

15) uchyla się art. 14 i art. 15;

16) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Za repatrianta może być uznana osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

1) jest polskiego pochodzenia;
2) przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3;
3) nie zachodzą wobec niej okoliczności, o których mowa w art. 10a;
4) przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 144 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60), lub przysługującego jej w związku z odbywaniem studiów prawa pobytu, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2016 r. poz. 904);
5) złoży wniosek do wojewody w terminie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły wyższej.

2. Za repatrianta może być także uznana osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

1) jest polskiego pochodzenia;
2) przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3;
3) nie zachodzą wobec niej okoliczności, o których mowa w art. 10a;

4) przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na osiedlenie się, lub prawa stałego pobytu;

5) posiada w Rzeczypospolitej Polskiej źródło utrzymania oraz tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego.

3. Do warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, przepis art. 12 ust. 6 stosuje się odpowiednio.”;

17) po art. 16 dodaje się art. 16a–16c w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Decyzję w sprawie uznania za repatrianta wydaje wojewoda właściwy ze względu na zamierzone miejsce osiedlenia się osoby, o której mowa w art. 16 ust. 1 lub 2.

2. Decyzję w sprawie uznania za repatrianta wydaje się na wniosek, który składa się na formularzu, który zawiera:

1) następujące dane i informacje dotyczące wnioskodawcy:
   a) imię (imiona) i nazwisko,
   b) nazwisko rodowe, nazwiska wcześniej używane,
   c) imię i nazwisko rodowe ojca,
   d) imię i nazwisko rodowe matki,
   e) datę urodzenia,
   f) płeć,
   g) miejsce i kraj urodzenia,
   h) miejsce zamieszkania za granicą,
   i) stan cywilny,
   j) obywatelstwo, inne posiadane obywatelstwa,
   k) narodowość, pochodzenie,
   l) adres zamieszkania,
   m) informację o karalności,
   n) numer PESEL, jeżeli został nadany;
2) dane i informacje, o których mowa w pkt 1, dotyczące małżonka wnioskodawcy;
3) dane i informacje, o których mowa w pkt 1, dotyczące osób małoletnich pozostających pod władzą rodzicielską wnioskodawcy, jeżeli wniosek obejmuje takie osoby;

4) informację na temat podstaw pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
5) informację na temat posiadanego w Rzeczypospolitej Polskiej źródła utrzymania;
6) informację na temat tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego zajmowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7) oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, że dane zawarte we wniosku są prawdziwe;
8) uzasadnienie.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:

1) życiorys wnioskodawcy;
2) aktualne fotografie wnioskodawcy;
3) decyzję konsula o stwierdzeniu polskiego pochodzenia wnioskodawcy;
4) poświadczoną urzędowo kopię ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo wnioskodawcy;
5) odpis aktu urodzenia wnioskodawcy;
6) odpis aktu małżeństwa lub inny dokument określający stan cywilny wnioskodawcy;
7) poświadczoną urzędowo kopię karty pobytu wnioskodawcy;
8) dokumenty potwierdzające fakt zamieszkiwania przez wnioskodawcę na stałe przed dniem wejścia w życie ustawy na terytorium, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3.

4. Osoba ubiegająca się o uznanie za repatrianta, nieposiadająca decyzji konsula o stwierdzeniu jej polskiego pochodzenia, dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dokumenty, o których mowa w art. 6.

5. Wojewoda przekazuje dokumenty, o których mowa w art. 6, konsulowi właściwemu ze względu na ostatnie miejsce stałego zamieszkania za granicą osoby ubiegającej się o uznanie za repatrianta w celu wydania decyzji w sprawie stwierdzenia jej polskiego pochodzenia.

6. Osoba, o której mowa w art. 16 ust. 1, dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, zaświadczenie, że pobierała naukę w szkole wyższej na podstawie przepisów o podejmowaniu i odbywaniu studiów przez osoby niebędące obywatelami polskimi, oraz odpis dyplomu.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, w imieniu osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej całkowicie składają jej rodzice lub opiekunowie prawni albo jedno z rodziców lub jeden z opiekunów prawnych.

8. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, obejmującego osobę małoletnią, w przypadku gdy drugie z jej rodziców nie ubiega się o uznanie za repatrianta, dołącza się:

1) złożone przed konsulem pisemne oświadczenie drugiego z rodziców o wyrażeniu zgody na nabycie przez osobę małoletnią obywatelstwa polskiego albo
2) wyrok sądu pozbawiający władzy rodzicielskiej drugie z rodziców.

9. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, obejmującego osobę małoletnią pozostającą pod opieką dołącza się zgodę opiekuna wyrażoną w pisemnym oświadczeniu złożonym przed konsulem.

10. Oświadczenia, o których mowa w ust. 8 pkt 1 i ust. 9, mogą być złożone konsulowi za pośrednictwem wojewody.

11. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, obejmującego osobę małoletnią, która ukończyła 16 lat, dołącza się jej pisemne oświadczenie o wyrażeniu zgody na nabycie obywatelstwa polskiego.

12. Formularz wniosku, o którym mowa w ust. 2, wypełnia się w języku polskim.

13. Dokumenty sporządzone w języku obcym składa się wraz z ich tłumaczeniem na język polski sporządzonym lub poświadczonym przez tłumacza przysięgłego.

14. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera braki formalne, wojewoda wzywa do jego uzupełnienia w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

15. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzór formularza wniosku, o którym mowa w ust. 2;
2) liczbę fotografii dołączanych do wniosku i szczegółowe wymogi techniczne dotyczące tych fotografii;
3) wymogi formalne dotyczące dowodów dołączanych do wniosku.

16. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 15, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni potrzebę zapewnienia sprawności postępowania w sprawie o uznanie za repatrianta i możliwość skutecznej weryfikacji spełniania warunków uznania za repatrianta.

Art. 16b. 1. Przed wydaniem decyzji w sprawie uznania za repatrianta wojewoda zwraca się z wnioskiem do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefa Agencji Wywiadu, a w razie potrzeby także do komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji oraz Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o przekazanie informacji o osobie ubiegającej się o wydanie tej decyzji mających znaczenie dla prowadzonego postępowania.

2. Podmioty, do których wojewoda zwrócił się o przekazanie informacji, udostępniają je w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, w zakresie niezbędnym dla prowadzonego postępowania.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 2, może być przedłużony do 90 dni, o czym podmiot obowiązany do przekazania informacji zawiadamia na piśmie wojewodę.

4. Wojewoda wydaje decyzję w sprawie uznania za repatrianta w terminie 30 dni od dnia uzyskania informacji od organów, o których mowa w ust. 1.

Art. 16c. 1. Osoba, o której mowa w art. 16 ust. 1 lub 2, nabywa obywatelstwo polskie w trybie uznania za repatrianta z dniem, w którym decyzja o uznaniu za repatrianta stanie się ostateczna.

2. Po wydaniu decyzji o uznaniu za repatrianta, przy ustalaniu prawa osoby, o której mowa w art. 16 ust. 1 lub 2, do świadczeń emerytalnych i rentowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich wysokości, okresy zatrudnienia za granicą uwzględnia się jako okresy składkowe.”;

18) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Pełnomocnik udziela repatriantowi, w drodze decyzji, jednorazowo, pomocy ze środków budżetu państwa na:

1) pokrycie kosztów przejazdu lub przelotu oraz przewozu mienia do Rzeczypospolitej Polskiej w wysokości dwukrotności ceny biletu kolejowego drugiej klasy od najbliższej miejscu zamieszkania repatrianta

za granicą stacji kolejowej do miejsca osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej;

2) zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, w wysokości dwukrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w kwartale poprzedzającym dzień przyznania pomocy;

3) pokrycie kosztów związanych z podjęciem w Rzeczypospolitej Polskiej nauki przez osobę małoletnią, podlegającą obowiązkowi szkolnemu w rozumieniu art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), w wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na każde dziecko.

2. Starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się repatrianta udziela repatriantowi, który przybył do Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3, i który poniósł koszty związane z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej, na jego wniosek, w drodze decyzji, pomocy finansowej ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych, udokumentowanych przez repatrianta kosztów, w wysokości do 6000 zł na jednego repatrianta.

3. Pomoc, o której mowa ust. 1 pkt 2, nie przysługuje repatriantom umieszczonym w ośrodku na podstawie decyzji w sprawie przyznania miejsca w ośrodku.

4. Pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może udzielić konsul, jeżeli osoba, której wydano wizę krajową w celu repatriacji, nie posiada wystarczających środków na pokrycie kosztów podróży do Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Kwota pomocy, o której mowa w ust. 2, ulega corocznie od dnia 1 stycznia podwyższeniu w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, przy zastosowaniu wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów, ogłaszanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku

Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 15 dni po upływie trzeciego kwartału.

6. Kwotę stanowiącą równowartość pomocy, o której mowa w ust. 1 i 2, wypłaca starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się repatrianta.

7. Zadania starosty, o których mowa w ust. 2 i 6, są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, kwotę stanowiącą równowartość pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wypłaca konsul i informuje o tym Pełnomocnika.”;

19) po art. 17 dodaje się art. 17a–17d w brzmieniu:

„Art. 17a. 1. Repatriant składa wniosek, o którym mowa w art. 17 ust. 2, osobiście do starosty, o którym mowa w art. 17 ust. 6, w terminie 2 lat od dnia nabycia przez repatrianta obywatelstwa polskiego.

2. W przypadku repatrianta będącego osobą małoletnią lub ubezwłasnowolnioną całkowicie wniosek, o którym mowa w art. 17 ust. 2, składają jego rodzice lub opiekunowie prawni albo jedno z rodziców lub jeden z opiekunów prawnych.

3. Wniosek, o którym mowa w art. 17 ust. 2, składa się na formularzu, który zawiera następujące dane dotyczące wnioskodawcy:

1) imię (imiona) i nazwisko;
2) nazwisko rodowe;
3) imiona rodziców;
4) nazwisko rodowe matki;
5) datę urodzenia;
6) adres miejsca zamieszkania.

4. Do wniosku, o którym mowa w art. 17 ust. 2, dołącza się:

1) kopię dowodu osobistego wnioskodawcy, a jeżeli wnioskodawcą jest osoba małoletnia – kopię dowodu osobistego repatrianta, pod którego opieką pozostaje;
2) dowód poniesienia kosztów, o których mowa w art. 17 ust. 2.

5. Kwoty stanowiące równowartość pomocy, o której mowa w art. 17 ust. 1 i 2, wypłaca się w terminie 45 dni od dnia wydania decyzji w tej sprawie.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku, o którym mowa w art. 17 ust. 2, mając na uwadze potrzebę zapewnienia sprawności postępowania o przyznanie pomocy oraz kompletności danych przedstawianych we wniosku.

Art. 17b. 1. Pełnomocnik udziela repatriantowi, któremu upłynął okres pobytu w ośrodku, na jego wniosek, w drodze decyzji, pomocy finansowej na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych.

2. Pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, udziela się w formie dopłaty do:

1) czynszu najmu lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego albo
2) kosztów nabycia lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego.

3. Pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, można udzielać w okresie nie dłuższym niż 10 lat od dnia, w którym upłynął okres pobytu repatrianta w ośrodku.

4. Pomocy finansowej w formie dopłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1, można udzielać na czas trwania umowy najmu.

5. Łączna wysokość pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć kwoty 25 000 zł na repatrianta.

6. Wysokość pomocy finansowej w formie dopłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1, nie może przekraczać kwoty:

1) 300 zł miesięcznie na repatrianta;
2) czynszu wynikającej z umowy najmu.

7. Repatriant może złożyć wniosek o zamianę formy pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, z dopłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1, na dopłatę, o której mowa w ust. 2 pkt 2.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, kwota dopłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 2, ulega pomniejszeniu o wykorzystaną kwotę dopłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

9. W przypadku zakończenia okresu najmu lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, którego czynsz był spłacany przy udziale pomocy finansowej w formie dopłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1, repatriant może złożyć wniosek o przyznanie pomocy finansowej w tej formie na czas trwania kolejnej umowy najmu.

10. Jeżeli lokal mieszkalny lub budynek mieszkalny nabyty z wykorzystaniem pomocy finansowej w formie dopłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 2, zostanie zbyty przed upływem 10 lat od dnia wydania decyzji w sprawie udzielenia pomocy, repatriant zwraca kwotę udzielonej pomocy, pomniejszoną o 10% jej wysokości za każdy rok, który upłynął od wypłaty kwoty pomocy.

11. W przypadku zbycia, o którym mowa w ust. 10, repatriant nie zwraca kwoty udzielonej pomocy, jeżeli:

1) w terminie 180 dni od dnia zbycia przedstawi Pełnomocnikowi wypis aktu notarialnego potwierdzającego nabycie kolejnego lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego;
2) koszty nabycia kolejnego lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego nie są niższe niż podlegająca zwrotowi kwota udzielonej pomocy.

Art. 17c. 1. Repatriant składa wniosek, o którym mowa w art. 17b ust. 1, osobiście.

2. Do repatrianta będącego osobą małoletnią lub ubezwłasnowolnioną całkowicie stosuje się przepis art. 17a ust. 2.

3. Wniosek, o którym mowa w art. 17b ust. 1, składa się na formularzu, który zawiera następujące dane dotyczące wnioskodawcy:

1) imię (imiona) i nazwisko;
2) nazwisko rodowe;
3) imiona rodziców;
4) nazwisko rodowe matki;
5) datę urodzenia;
6) numer PESEL;
7) serię i numer dowodu osobistego, a jeżeli wnioskodawcą jest osoba małoletnia – serię i numer dowodu osobistego repatrianta, pod którego opieką pozostaje;
8) adres wynajmowanego albo nabywanego lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego.

4. Do wniosku o przyznanie pomocy finansowej w formie dopłaty, o której mowa w art. 17b ust. 2 pkt 1, dołącza się kopię umowy najmu.

5. Do wniosku o przyznanie pomocy finansowej w formie dopłaty, o której mowa w art. 17b ust. 2 pkt 2, dołącza się kopię umowy przedwstępnej sprzedaży lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego.

6. Repatriant zawiadamia niezwłocznie Pełnomocnika o każdej zmianie danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 17b ust. 1, oraz o zbyciu lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, o którym mowa w art. 17b ust. 10, pod rygorem zwrotu udzielonej pomocy i jej nieudzielenia w razie ponownego złożenia wniosku.

7. Kwotę pomocy finansowej w formie dopłaty, o której mowa w art. 17b ust. 2 pkt 2, wypłaca Pełnomocnik po przedstawieniu przez repatrianta aktu notarialnego umowy sprzedaży lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, przelewem bankowym na rachunek wskazany przez wnioskodawcę.

8. Pełnomocnik rozpatruje wnioski o udzielenie pomocy finansowej, o której mowa w art. 17b ust. 1, według kolejności wpływu.

9. Kwoty pomocy finansowej w formie dopłaty, o której mowa w art. 17b ust. 2 pkt 1, wypłaca Pełnomocnik raz w miesiącu w terminie do 5 dnia każdego miesiąca, przelewem bankowym na rachunek wskazany przez wnioskodawcę.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku, o którym mowa w ust. 3, mając na uwadze potrzebę zapewnienia sprawności postępowania o przyznanie pomocy oraz kompletności danych przedstawianych we wniosku.

Art. 17d. 1. Osoby, które nabyły obywatelstwo polskie w drodze repatriacji, mają prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.[2)]) i w zakresie określonym w tej ustawie na podstawie wizy krajowej w celu repatriacji przez okres do 90 dni od dnia przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej.

[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1807, 1860, 1948, 2138, 2173 i 2250 oraz z 2017 r. poz. 60.

2. Koszty świadczeń, o których mowa w ust. 1, są pokrywane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.”;

20) w art. 18 ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Osobie, której wydano decyzję o zakwalifikowaniu do wydania wizy krajowej w celu repatriacji, konsul może zapewnić pokrycie kosztów uczestnictwa w kursie nauki języka polskiego.

2. Repatriantowi może być udzielona pomoc przez zapewnienie uczestniczenia w bezpłatnych kursach języka polskiego i adaptacji w społeczeństwie polskim.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego organizują kursy, o których mowa w ust. 1 i 2, lub mogą zlecić ich organizację organizacji społecznej posiadającej znaczący dorobek w zakresie pomocy repatriantom, z wyjątkiem kursów języka polskiego zapewnionych przez ośrodek zgodnie z art. 20b ust. 1 pkt 8.”;

21) uchyla się art. 19;

22) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego określają formy, wysokość i tryb przyznawania pomocy dla repatrianta przez te jednostki.”;

23) po rozdziale 4 dodaje się rozdziały 4a i 4b w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Ośrodki adaptacyjne dla repatriantów

Art. 20a. Ośrodki mogą być zlokalizowane w miejscu, w którym:

1) dojazd do szkoły publicznej nie jest utrudniony lub uciążliwy;
2) dostęp do podmiotów leczniczych nie jest utrudniony;
3) możliwości podjęcia pracy zarobkowej nie są znacznie ograniczone.

Art. 20b. 1. W ośrodkach zapewnia się repatriantom:

1) zakwaterowanie w pomieszczeniu odpowiednim do właściwości osobistych osób umieszczonych w ośrodku, w szczególności wieku, płci i stanu zdrowia;

2) całodzienne wyżywienie składające się z trzech posiłków, w tym jednego posiłku gorącego, oraz napojów;
3) całodobowy dostęp do pomieszczeń i urządzeń umożliwiających samodzielne przygotowanie posiłku;
4) całodobowy dostęp do pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych;
5) środki czystości niezbędne do utrzymania higieny osobistej, w tym przeznaczone dla osób małoletnich;
6) możliwość korzystania na własny koszt, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach – na koszt ośrodka, ze środków łączności pozostających na wyposażeniu ośrodka;
7) bezpłatny dostęp do Internetu;
8) możliwość uczestniczenia w zajęciach adaptacyjno-integracyjnych oraz w zajęciach umożliwiających poznanie historii, tradycji i zwyczajów polskich, a także w kursach języka polskiego i kursach zawodowych.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, minimalne wymagania dotyczące wyposażenia ośrodków, mając na uwadze potrzebę zapewnienia repatriantom odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz adaptacyjno-integracyjnych.

Art. 20c. 1. Pełnomocnik przyznaje repatriantowi umieszczonemu w ośrodku, w drodze decyzji, świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa w wysokości 200 zł miesięcznie.

2. Świadczenia, o którym mowa w ust. 1, nie przyznaje się repatriantowi, który podjął pracę zarobkową, z wyjątkiem repatrianta będącego osobą małoletnią.

3. Kwotę świadczenia, o którym mowa w ust. 1, wypłaca kierownik ośrodka lub osoba przez niego upoważniona.

Art. 20d. Kierownikiem ośrodka może być osoba, która:

1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
2) korzysta z pełni praw publicznych;
3) posiada co najmniej 2-letnie doświadczenie w prowadzeniu działalności, o której mowa w art. 20e ust. 3;
4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

5) cieszy się nieposzlakowaną opinią.

Art. 20e. 1. Pełnomocnik dokonuje wyboru podmiotu lub podmiotów prowadzących ośrodki w otwartym konkursie ofert, zwanym dalej „konkursem”.

2. Konkurs przeprowadza się z zachowaniem zasad przejrzystości i równego traktowania uczestniczących w nim podmiotów.

3. Do konkursu mogą zgłosić się organizacje społeczne, stowarzyszenia albo osoby prawne, których statut obejmuje prowadzenie działalności:

1) w zakresie pomocy społecznej, w tym udzielanie pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób lub
2) na rzecz integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, lub
3) charytatywnej, lub
4) na rzecz osób niepełnosprawnych, lub
5) na rzecz osób w wieku emerytalnym, lub
6) w sferze oświaty i wychowania, lub
7) na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa oraz upowszechniania i ochrony praw dziecka.

4. Ogłoszenie o konkursie zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz w dzienniku lub tygodniku o zasięgu ogólnopolskim, regionalnym lub lokalnym.

5. Ogłoszenie o konkursie zawiera informacje o:

1) wymaganiach, które musi spełniać ośrodek;
2) wymaganiach, które musi spełniać kierownik ośrodka;
3) obowiązku złożenia dokumentów potwierdzających prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 3;
4) kryteriach, które bierze się pod uwagę, dokonując oceny ofert;
5) terminie i sposobie składania ofert;
6) terminie dokonania wyboru podmiotu lub podmiotów prowadzących ośrodki;
7) sposobie ogłoszenia wyników konkursu.

6. Oferta konkursowa zawiera co najmniej:

1) szczegółowy opis miejsca, w którym ośrodek ma być zlokalizowany, wraz z opisem jego okolicy, uwzględniający odległość od właściwego urzędu gminy, szkół publicznych oraz podmiotów leczniczych;
2) szczegółowy opis budynku, w którym ośrodek ma być zlokalizowany, uwzględniający liczbę pomieszczeń przeznaczonych dla osób w nim umieszczanych oraz ich wyposażenie, a także informację o przystosowaniu tych pomieszczeń dla osób niepełnosprawnych oraz małoletnich;
3) analizę możliwości zatrudnienia repatrianta na terenie gminy, w której ośrodek ma być zlokalizowany;
4) określenie maksymalnej liczby miejsc przeznaczonych dla repatriantów w budynku, w którym ośrodek ma być zlokalizowany;
5) informację o dotychczasowej działalności podmiotu uczestniczącego w konkursie;
6) dokumentację potwierdzającą prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 3;
7) kopię dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do nieruchomości, w której ośrodek ma być zlokalizowany;
8) informację o posiadanych zasobach kadrowych, niezbędnych do zapewnienia prowadzenia ośrodka, w tym informację o kandydacie do pełnienia funkcji kierownika ośrodka;
9) zarys programu zajęć i kursów, o których mowa w art. 20b ust. 1 pkt 8, wraz z informacją o planowanej współpracy z państwowymi lub samorządowymi instytucjami kultury w tym zakresie;
10) dane kontaktowe podmiotu uczestniczącego w konkursie;
11) szacowany koszt pobytu repatrianta w ośrodku w okresie 90 dni.

Art. 20f. 1. Pełnomocnik, dokonując oceny ofert konkursowych i wyboru podmiotu lub podmiotów prowadzących ośrodki, bierze pod uwagę w szczególności:

1) położenie oraz wyposażenie miejsca, w którym ośrodek ma być zlokalizowany;

2) możliwości zatrudnienia repatrianta na terenie gminy, w której ośrodek ma być zlokalizowany;
3) dotychczasową działalność podmiotu, o której mowa w art. 20e ust. 3;
4) spełnianie wymagań, które musi spełniać kierownik ośrodka, przez kandydata do pełnienia tej funkcji.

2. Z przebiegu konkursu Pełnomocnik sporządza protokół.

3. Wyniki konkursu ogłasza się niezwłocznie po dokonaniu wyboru podmiotu lub podmiotów prowadzących ośrodki w sposób, o którym mowa w art. 20e ust. 4.

Art. 20g. 1. Pełnomocnik, niezwłocznie po ogłoszeniu wyników konkursu, zawiera umowę z podmiotem lub podmiotami prowadzącymi ośrodki.

2. W umowie określa się w szczególności:
1) szczegółowy zakres zadań podmiotu prowadzącego ośrodek;
2) prawa i obowiązki stron;
3) zasady finansowania ośrodka;
4) sposób postępowania w przypadku naruszenia umowy lub niewywiązania się z niej;
5) termin, na jaki umowa zostaje zawarta.

3. Pełnomocnik powierza prowadzenie ośrodka wybranemu podmiotowi na okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia zawarcia umowy.

4. Prowadzenie ośrodka jest finansowane ze środków budżetu państwa.

5. W terminie 90 dni przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 3, zamieszcza się ogłoszenie o konkursie w sposób, o którym mowa w art. 20e ust. 4.

Art. 20h. 1. Podmiot prowadzący ośrodek przedstawia Pełnomocnikowi do zatwierdzenia, w terminie 5 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu, szczegółowy program zajęć i kursów, o których mowa w art. 20b ust. 1 pkt 8.

2. Szczegółowy program zajęć i kursów, o których mowa w art. 20b ust. 1 pkt 8, zawiera w szczególności informacje dotyczące:
1) kwalifikacji osób prowadzących zajęcia i kursy;
2) czasu trwania, liczby godzin i sposobu organizacji zajęć i kursów;
3) tematów poszczególnych zajęć i kursów;
4) sposobu ewaluacji efektów kształcenia;

5) form zaliczenia zajęć i kursów;
6) planowanej współpracy z państwowymi lub samorządowymi instytucjami kultury w tym zakresie.

3. Zajęcia adaptacyjno-integracyjne są prowadzone w języku zrozumiałym dla repatriantów oraz obejmują zagadnienia dotyczące praktycznych aspektów zamieszkiwania Rzeczypospolitej Polskiej, w tym dotyczące:

1) systemu opieki zdrowotnej;
2) systemu oświaty;
3) bezpieczeństwa publicznego;
4) polityki prorodzinnej oraz pomocy socjalnej;
5) rynku pracy i praw pracownika;
6) uprawnień osób niepełnosprawnych oraz procedury uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

4. Podmiot prowadzący ośrodek w zakresie prowadzenia zajęć i kursów, o których mowa w art. 20b ust. 1 pkt 8, może współpracować z państwowymi lub samorządowymi instytucjami kultury.

5. Repatriant po ukończeniu kursu zawodowego w ustalonym wymiarze godzinowym otrzymuje zaświadczenie o jego ukończeniu, wystawione przez osoby, które go prowadziły.

Art. 20i. 1. Kierownik ośrodka poucza repatrianta o przysługujących mu prawach i obowiązkach oraz zapoznaje go z treścią regulaminu organizacyjno-porządkowego, co repatriant potwierdza w formie pisemnego oświadczenia.

2. Repatriant umieszczony w ośrodku jest obowiązany:

1) przestrzegać regulaminu organizacyjno-porządkowego ośrodka;
2) przestrzegać zasad współżycia społecznego;
3) uczestniczyć w zajęciach i kursach, o których mowa w art. 20b ust. 1 pkt 8, na które się zapisał.

3. Repatriantowi umieszczonemu w ośrodku na terenie ośrodka zabrania się:

1) posiadania przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie porządku lub bezpieczeństwa w ośrodku;
2) spożywania alkoholu oraz przyjmowania środków odurzających lub substancji psychotropowych;

3) palenia wyrobów tytoniowych poza miejscami do tego wyznaczonymi;
4) przebywania w miejscach, do których kierownik ośrodka wydał zakaz wstępu.

Art. 20j. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, regulamin organizacyjno-porządkowy ośrodka obejmujący:

1) przepisy porządkowe,
2) sposób organizacji posiłków,
3) termin i sposób wypłaty świadczenia, o którym mowa w art. 20c ust. 1

– uwzględniając w szczególności potrzeby repatriantów przebywających w ośrodku, konieczność zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu na terenie ośrodka oraz jego sprawnego funkcjonowania.

Art. 20k. 1. Nadzór nad funkcjonowaniem ośrodków sprawuje Pełnomocnik.

2. Nadzór polega na kontroli i ocenie podmiotu prowadzącego ośrodek w zakresie:

1) realizacji postanowień umowy, o której mowa w art. 20g ust. 1;
2) zapewniania warunków, o których mowa w art. 20b ust. 1;
3) spełnienia minimalnych wymagań dotyczących wyposażenia ośrodka, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 20b ust. 2.

3. Pełnomocnik, sprawując nadzór nad funkcjonowaniem ośrodków, może je wizytować.

4. Pełnomocnik podczas wizytowania ośrodka ma prawo:

1) wstępu do niego;
2) poruszania się po jego terenie;
3) przeglądania dokumentów;
4) żądania wyjaśnień od kierownika ośrodka;
5) przeprowadzania rozmów z repatriantami umieszczonymi w ośrodku.

5. W przypadku gdy Pełnomocnik, sprawując nadzór nad funkcjonowaniem ośrodka, stwierdzi rażące uchybienia w jego funkcjonowaniu, informuje o tym kierownika ośrodka oraz wzywa podmiot prowadzący ośrodek do usunięcia stwierdzonych uchybień w określonym terminie, pod rygorem rozwiązania umowy, o której mowa w art. 20g ust. 1.

6. Pełnomocnik dokumentuje czynności wykonywane w ramach nadzoru nad funkcjonowaniem ośrodków w formie protokołu, do którego wpisuje:

1) datę, miejsce i rodzaj czynności wykonywanych w ramach nadzoru;
2) dokumenty i informacje uzyskane podczas wykonywania czynności oraz ich źródła;
3) dodatkowe uwagi uwzględniające w szczególności zakres stwierdzonych nieprawidłowości, przyczynę ich powstania i skutki, jakie wywołują lub mogą wywołać, oraz zalecenia lub wnioski dotyczące usprawnienia nadzorowanego ośrodka.

Art. 20l. 1. W przypadku uporczywego naruszania przez repatrianta obowiązków określonych w regulaminie organizacyjno-porządkowym ośrodka Pełnomocnik wydaje decyzję w sprawie pozbawienia go miejsca w ośrodku.

2. Repatriant jest obowiązany opuścić ośrodek w przypadku:

1) upływu okresu jego pobytu w ośrodku, określonego w decyzji w sprawie przyznania mu miejsca w ośrodku;
2) wydania mu decyzji, o której mowa w ust. 1.

Art. 20m. 1. Kierownik ośrodka prowadzi ewidencję repatriantów umieszczonych w ośrodku.

2. Do ewidencji wpisuje się następujące dane osobowe repatrianta:

1) imię i nazwisko;
2) datę urodzenia;
3) obywatelstwo;
4) stan cywilny;
5) płeć;
6) okres pobytu w ośrodku.

3. Kierownik ośrodka:

1) udostępnia dane zawarte w ewidencji Pełnomocnikowi na każde żądanie;
2) aktualizuje dane zawarte w ewidencji;
3) informuje Pełnomocnika o wszelkich zmianach dokonywanych w ewidencji.

Rozdział 4b

Osoba wspierająca repatrianta

Art. 20n. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania repatrianta może przydzielić mu, w drodze decyzji, na jego wniosek uzasadniony jego szczególną sytuacją, osobę wspierającą repatrianta, zwaną dalej „osobą wspierającą”.

2. Szczególna sytuacja repatrianta może wynikać w szczególności z:

1) podeszłego wieku;
2) stanu zdrowia;
3) braku umiejętności adaptacyjnych;
4) niewładania językiem polskim w wystarczającym stopniu.

3. Osobę wspierającą przydziela się repatriantowi na okres nie dłuższy niż 2 lata.

4. Przydzielenie osoby wspierającej jest zadaniem własnym gminy.

Art. 20o. 1. Osobą wspierającą może być osoba, która:

1) posiada doświadczenie w realizacji projektów lub innych działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

2. Zadaniem osoby wspierającej jest udzielanie repatriantowi pomocy w adaptacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, polegającej w szczególności na:

1) udzielaniu informacji o sposobie załatwienia istotnych dla repatrianta spraw z zakresu opieki medycznej, szkolnictwa, pomocy socjalnej oraz zatrudnienia;
2) wspieraniu repatrianta w załatwianiu spraw, o których mowa w pkt 1, w szczególności w zakresie sporządzania w jego imieniu pism urzędowych;
3) asystowaniu repatriantowi w podeszłym wieku podczas wizyt lekarskich.

Art. 20p. 1. Osoba wspierająca, za zgodą repatrianta, ma prawo wglądu do dokumentów zawierających następujące dane i informacje dotyczące repatrianta:

1) imię (imiona) i nazwisko;

2) datę urodzenia;

3) adres miejsca zamieszkania;

4) stan cywilny;

5) wykształcenie;

6) zawód;

7) miejsce pracy;

8) źródła dochodu;

9) informacje dotyczące warunków mieszkaniowych.

2. Osoba wspierająca, za zgodą repatrianta, ma prawo do występowania do właściwych organów władzy publicznej, organizacji oraz instytucji o udzielenie informacji niezbędnych do udzielenia pomocy repatriantowi, w tym informacji zawierających dane osobowe repatrianta.”;

24) w art. 21:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Gminie, która zapewni lokal mieszkalny repatriantowi, udziela się dotacji z budżetu państwa na podstawie porozumienia zawartego z właściwym wojewodą. Dotacja może być przyznana w wysokości do 25 000 zł na repatrianta.

2. Dotacji udziela się gminie, której rada gminy podjęła uchwałę, w której zobowiązała się do zapewnienia lokalu mieszkalnego repatriantom i do zawarcia, na czas nieokreślony, umowy nadającej im tytuł prawny do lokalu mieszkalnego.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy udzielaniu dotacji gminie, która zapewni lokal mieszkalny repatriantowi, uwzględnia się wielkość lokalu mieszkalnego, jego wyposażenie i stan techniczny oraz lokalizację, a także ewentualne koszty poniesione przez gminę w związku z zapewnieniem repatriantowi lokalu mieszkalnego.”,

c) w ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) szczegółowy opis pomocy mieszkaniowej udzielonej repatriantowi;”,

d) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Repatriantowi nie przysługują jakiekolwiek roszczenia z tytułu zapewnienia w różnych gminach różnych warunków lokalu mieszkalnego,

jeżeli gminy te otrzymały dotację z budżetu państwa, o której mowa w ust. 1.”;

25) w art. 22:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Gmina może udzielić repatriantowi, na jego wniosek, pomocy polegającej na przeprowadzeniu remontu, adaptacji lub na wyposażeniu lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Gmina otrzymuje z budżetu państwa dotację celową na realizację zadania, o którym mowa w ust. 1, do wysokości 6000 zł na repatrianta.”,

c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Repatriant składa wniosek, o którym mowa w ust. 1, osobiście do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się repatrianta w terminie 2 lat od dnia nabycia przez repatrianta obywatelstwa polskiego.”;

26) po rozdziale 6 dodaje się rozdział 6a w brzmieniu:

„Rozdział 6a

Odznaka honorowa „Zasłużony dla repatriacji”

Art. 28a. 1. Osobom fizycznym, w uznaniu ich zasług w związku z prowadzeniem działalności na rzecz repatriantów, może zostać przyznana odznaka honorowa „Zasłużony dla repatriacji”.

2. Odznakę, o której mowa w ust. 1, przyznaje Prezes Rady Ministrów z własnej inicjatywy albo na wniosek Pełnomocnika lub organu statutowego organizacji społecznej lub instytucji działającej na rzecz repatriantów.

3. Wraz z odznaką, o której mowa w ust. 1, wydaje się legitymację potwierdzającą jej przyznanie.

4. Organ statutowy organizacji społecznej lub instytucji działającej na rzecz repatriantów składa wniosek o przyznanie odznaki, o której mowa w ust. 1, za pośrednictwem Pełnomocnika.

5. Pełnomocnik prowadzi ewidencję informacji o osobach, którym została przyznana odznaka, o której mowa w ust. 1.

6. Do ewidencji wpisuje się następujące dane dotyczące osób, którym została przyznana odznaka, o której mowa w ust. 1:

1) imię (imiona) i nazwisko;
2) datę i miejsce urodzenia;
3) imiona rodziców;
4) państwo zamieszkania;
5) obywatelstwo;
6) datę przyznania odznaki.

7. Pełnomocnik, po powzięciu informacji o zgonie osoby, której została przyznana odznaka, o której mowa w ust. 1, zarządza protokolarne i komisyjne usunięcie danych dotyczących tej osoby z ewidencji.

Art. 28b. 1. Wniosek o przyznanie odznaki, o której mowa w art. 28a ust. 1, zawiera:

1) następujące dane dotyczące osoby przedstawionej do wyróżnienia:
   a) imię (imiona) i nazwisko,
   b) numer PESEL,
   c) datę i miejsce urodzenia,
   d) imiona rodziców,
   e) państwo zamieszkania,
   f) obywatelstwo,
   g) adres do korespondencji;
2) informacje uzasadniające przyznanie odznaki, o której mowa w art. 28a ust. 1;
3) nazwę albo imię i nazwisko i podpis wnioskodawcy lub osoby działającej w imieniu wnioskodawcy oraz datę złożenia wniosku.

2. Prezes Rady Ministrów rozpatruje wniosek o przyznanie odznaki, o której mowa w art. 28a ust. 1, w terminie 60 dni od dnia jego otrzymania.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzór wniosku o przyznanie odznaki, o której mowa w art. 28a ust. 1,
2) wzór i sposób noszenia odznaki, o której mowa w art. 28a ust. 1,
3) wzór legitymacji potwierdzającej przyznanie odznaki, o której mowa w art. 28a ust. 1,

4) sposób prowadzenia ewidencji informacji o osobach, którym została przyznana odznaka, o której mowa w art. 28a ust. 1

– mając na uwadze potrzebę ujednolicenia sposobu składania wniosków, wzornictwo stosowane w polskiej falerystyce oraz zakres danych wpisywanych do ewidencji.”;

27) art. 29 i art. 30 otrzymują brzmienie:

„Art. 29. 1. W celu umożliwienia kandydatom na repatriantów poszukiwań właściwych warunków do osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej Pełnomocnik prowadzi ewidencję lokali mieszkalnych i źródeł utrzymania dla repatriantów.

2. Ewidencję, o której mowa w ust. 1, prowadzi się w systemie teleinformatycznym, na podstawie uchwał i oświadczeń przekazanych przez podmioty, o których mowa w art. 12 ust. 3 pkt 2 i 3.

3. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, obejmuje dane zawarte w uchwałach i oświadczeniach, o których mowa w art. 12 ust. 3 pkt 2 i 3, niewskazujących imiennie osoby mogącej ubiegać się o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji.

4. Dane umieszczone w ewidencji, o której mowa w ust. 1, są udostępniane, za pośrednictwem konsula, osobom, którym wydano decyzję, o której mowa w art. 11 ust. 1, w kolejności złożenia wniosków o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji.

5. Dane umieszczone w ewidencji, o której mowa w ust. 1, udostępnia się w pierwszej kolejności osobom deportowanym i prześladowanym z przyczyn narodowościowych lub politycznych, których wiek i zły stan zdrowia uzasadniają szybką repatriację do Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Dane umieszczone w ewidencji, o której mowa w ust. 1, przechowuje się przez okres 10 lat od dnia ich wprowadzenia.

7. Pełnomocnik, po upływie okresu, o którym mowa w ust. 6, zarządza protokolarne i komisyjne usunięcie danych zawartych w ewidencji, o której mowa w ust. 1.

Art. 30. 1. Pełnomocnik prowadzi w systemie teleinformatycznym ewidencję osób ubiegających się o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji, które nie posiadają warunków do osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Ewidencję, o której mowa w ust. 1, prowadzi się w celu zapewnienia warunków do osiedlenia się osobom, o których mowa w ust. 1.

3. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, zawiera następujące dane i informacje dotyczące osób ubiegających się o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji:

1) imię (imiona) i nazwisko;
2) nazwisko rodowe;
3) imię i nazwisko rodowe ojca;
4) imię i nazwisko rodowe matki;
5) datę urodzenia;
6) miejsce i kraj urodzenia;
7) stan cywilny;
8) miejsce zamieszkania za granicą i miejsce zamierzonego osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej;
9) narodowość i pochodzenie etniczne;
10) obywatelstwo;
11) zawód, wykształcenie oraz kwalifikacje zawodowe;
12) informację o oczekiwaniach co do sposobu zapewnienia warunków do osiedlenia się;
13) informację o prześladowaniach politycznych i narodowościowych.

4. Dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1, 2, 11 i 12, są udostępniane podmiotom, o których mowa w art. 12 ust. 3 pkt 2 i 3, na ich pisemny wniosek.

5. Dane, o których mowa w ust. 3, przechowuje się do czasu wydania osobom, których dotyczą, wizy krajowej w celu repatriacji.

6. Pełnomocnik, po upływie okresu przechowywania danych, o których mowa w ust. 3, zarządza protokolarne i komisyjne usunięcie zapisu tych danych.”;

28) uchyla się art. 31 i art. 32;
29) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art. 33. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych i konsul, każdy w zakresie swojej właściwości, prowadzą rejestr dotyczący wiz krajowych w celu repatriacji.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych i wojewoda, każdy w zakresie swojej właściwości, prowadzą rejestr dotyczący uznania za repatrianta.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Pełnomocnik, wojewoda i konsul, każdy w zakresie swojej właściwości, prowadzą rejestr dotyczący udzielania pomocy repatriantom ze środków budżetu państwa.

4. Rejestry, o których mowa w ust. 1–3, wchodzą w skład krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o którym mowa w art. 449 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.”;

30) po art. 33 dodaje się art. 33a i art. 33b w brzmieniu:

„Art. 33a. W rejestrach, o których mowa w art. 33 ust. 1–3, gromadzi się i przechowuje:

1) informacje o wnioskach i wydanych rozstrzygnięciach odpowiednio w sprawach:
   a) wydania wizy krajowej w celu repatriacji,
   b) uznania za repatrianta,
   c) udzielenia pomocy repatriantom ze środków budżetu państwa;
2) następujące dane dotyczące osób, które złożyły wnioski w sprawach, o których mowa w pkt 1:
   a) imię (imiona) i nazwisko,
   b) nazwisko rodowe,
   c) imię i nazwisko rodowe ojca,
   d) imię i nazwisko rodowe matki,
   e) datę urodzenia,
   f) miejsce i kraj urodzenia,
   g) miejsce zamieszkania za granicą,
   h) stan cywilny,
   i) narodowość i pochodzenie etniczne,
   j) obywatelstwo,
   k) datę nabycia obywatelstwa polskiego,
   l) numer PESEL,
   m) datę opuszczenia ośrodka.

Art. 33b. W postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów niniejszej ustawy mogą być przetwarzane następujące dane i informacje

dotyczące osób objętych wnioskami, o których mowa w art. 33a pkt 1, bez ich zgody:

1) imię (imiona) i nazwisko;
2) miejsce zamieszkania;
3) obywatelstwo;
4) narodowość i pochodzenie etniczne;
5) zawód, wykształcenie i kwalifikacje zawodowe;
6) informacje o oczekiwaniach co do sposobu zapewnienia warunków do osiedlenia się;
7) numer PESEL.”;

31) art. 34 i art. 35 otrzymują brzmienie:

„Art. 34. 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji procesu repatriacji minister właściwy do spraw wewnętrznych tworzy i prowadzi w systemie teleinformatycznym centralny rejestr danych o repatriacji.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, obejmuje dane z rejestrów, o których mowa w art. 33 ust. 1–3.

3. Pełnomocnik, wojewoda i konsul przekazują do rejestru, o którym mowa w ust. 1, dane zawarte w prowadzonych przez siebie rejestrach niezwłocznie po ich umieszczeniu we właściwym rejestrze.

Art. 35. Dane lub informacje przechowywane w rejestrach, o których mowa w art. 33 ust. 1–3 i art. 34 ust. 1, udostępnia się:

1) organom administracji publicznej,
2) Radzie do Spraw Uchodźców, Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biuru Ochrony Rządu, Państwowej Inspekcji Pracy, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych i straży gminnej (miejskiej),
3) organom Krajowej Administracji Skarbowej,
4) sądom,
5) prokuraturom

– w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.”;

32) po art. 35 dodaje się art. 35a i art. 35b w brzmieniu:

„Art. 35a. 1. Podmiotom, o których mowa w art. 35, udostępnia się, na ich wniosek, dane z rejestrów, o których mowa w art. 33 ust. 1–3 i art. 34 ust. 1.

2. Organ rozpatrujący wniosek, o którym mowa w ust. 1, odmawia, w drodze decyzji, udostępnienia danych, jeżeli zakres tych danych podanych we wniosku nie odpowiada zakresowi, o którym mowa w art. 35.

3. Dane przetwarzane w rejestrach, o których mowa w art. 33 ust. 1–3 i art. 34 ust. 1, są udostępniane w trybie, o którym mowa w ust. 1 i 2, przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wojewodę, konsula i Pełnomocnika, w zakresie prowadzonych przez nich rejestrów.

Art. 35b. Do sposobu i trybu udostępniania danych zawartych w rejestrach, o których mowa w art. 33 ust. 1–3, za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych stosuje się przepisy art. 453–456 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach oraz przepisy wydane na podstawie art. 457 i art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.”;

33) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w:

1) ewidencji, o której mowa w art. 20m ust. 1, jest kierownik ośrodka;
2) ewidencjach, o których mowa w art. 28a ust. 5, art. 29 ust. 1 i art. 30 ust. 1, jest Pełnomocnik;
3) rejestrze, o którym mowa w art. 33 ust. 1, jest minister właściwy do spraw wewnętrznych i właściwy konsul;
4) rejestrze, o którym mowa w art. 33 ust. 2, jest minister właściwy do spraw wewnętrznych i właściwy wojewoda;
5) rejestrze, o którym mowa w art. 33 ust. 3, jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, Pełnomocnik, właściwy wojewoda i właściwy konsul;
6) rejestrze, o którym mowa w art. 34 ust. 1, jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.”;

34) w art. 38 w ust. 1 w pkt 1:

a) lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) udzielania dotacji gminie, która zapewni repatriantom lokal mieszkalny,”,

b) lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) udzielania dotacji celowej gminie, która przeprowadziła remont lub adaptację lokalu mieszkalnego lub wyposażyła go w miejscu osiedlenia się repatrianta w Rzeczypospolitej Polskiej;”.

Art. 2. W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2016 r. poz. 205, 615 i 1948) w art. 4 w ust. 1 w pkt 17 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 18 w brzmieniu:

„18) nabycie w drodze dziedziczenia, zapisu zwykłego, zapisu windykacyjnego, dalszego zapisu, polecenia testamentowego lub darowizny własności (współwłasności) budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub udziału w takim prawie, spółdzielczego prawa do domu jednorodzinnego albo udziału w takim prawie przez repatrianta, jeżeli spełnia warunki określone w art. 16 ust. 2 pkt 2 i 3; przepisy art. 16 ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.[3)]) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) art. 17d ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1392, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2017 r. poz. 60 i …).”;

2) w art. 13a pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) o których mowa w art. 12 pkt 2–6 i 9–12, art. 12a, art. 15 ust. 2 pkt 12 oraz art. 42j”.

Art. 4. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, 1933, 2169 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60) w art. 43:

1) w ust. 6a pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) niepodjęciu kształcenia przez cudzoziemców, o których mowa w ust. 3, lub skreśleniu ich z listy studentów, podając imię i nazwisko, datę urodzenia, adres stałego zamieszkania, informacje o posiadaniu Karty

---

[3)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1807, 1860, 1948, 2138, 2173 i 2250 oraz z 2017 r. poz. 60.

Polaka lub spełnieniu wymagań określonych w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1392, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2017 r. poz. 60 i …).”;

2) ust. 6b i 7 otrzymują brzmienie:

„6b. Rektor przekazuje ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego, w terminie do 15 stycznia każdego roku, wykazy cudzoziemców, o których mowa w ust. 3 i 4, sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, ze wskazaniem osób posiadających Kartę Polaka lub spełniających wymagania określone w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji, które zawierają: imię i nazwisko cudzoziemca, państwo zamieszkania, kierunek i rok studiów lub inny rodzaj kształcenia oraz jednostkę organizacyjną uczelni, w której cudzoziemiec odbywa kształcenie, a także warunki finansowe kształcenia.

7. Cudzoziemcy, którzy spełniają wymagania określone w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji i studiujący w kraju swojego zamieszkania, mogą być stypendystami, o których mowa w ust. 4 pkt 1.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2014 r. poz. 1187, z 2015 r. poz. 1274, z 2016 r. poz. 753 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Karta Polaka może być także przyznana osobie będącej obywatelem jednego z państw, o których mowa w ust. 2, której polskie pochodzenie zostało stwierdzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1392, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2017 r. poz. 60 i …), pod warunkiem wykazania się znajomością języka polskiego w stopniu co najmniej podstawowym. Przepisy art. 13 ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio.”;

2) w art. 23 ust. 2c otrzymuje brzmienie:

„2c. Dane przechowywane w rejestrze, o którym mowa w ust. 2a, udostępnia się organom administracji publicznej, sądom, prokuraturom, Policji, Straży Granicznej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz organom Krajowej Administracji Skarbowej, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60:
   a) w ust. 1 uchyla się pkt 19,
   b) w ust. 2 w pkt 3 wyrazy „pkt 19” zastępuje się wyrazami „pkt 19a”;
2) w art. 195 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
   „2. Do ustalenia polskiego pochodzenia osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 3, stosuje się przepis art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1392, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2017 r. poz. 60 i …).”;
3) w art. 229 w ust. 4 uchyla się pkt 2;
4) w art. 236 uchyla się pkt 2;
5) w art. 449 w ust. 2 pkt 14 otrzymuje brzmienie:
   „14) ewidencji osób ubiegających się o wydanie wizy krajowej w celu repatriacji, które nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zapewnionego lokalu mieszkalnego lub źródła utrzymania;”;
6) w art. 452 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
   „1) Szefa Urzędu, z wyłączeniem rejestrów, o których mowa w art. 449 ust. 2 pkt 13 i 14;”;
7) w art. 453 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
   „Dane przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, w tym w rejestrach, o których mowa w art. 449 ust. 2 pkt 13 i 14, udostępnia się podmiotom, o których mowa w art. 450 ust. 1 i 2, oraz Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Repatriacji, za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, jeżeli złożą jednorazowy wniosek w tej sprawie, a Szef Urzędu wyrazi na to zgodę, i jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:”;
8) w art. 454 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
   „1. Szef Urzędu wyraża zgodę na udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, w tym w rejestrach, o których mowa w art. 449 ust. 2 pkt 13 i 14, podmiotom, o których mowa w art. 450, oraz Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Repatriacji, za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych, odmawia wyrażenia tej zgody albo cofa ją, w drodze decyzji.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. poz. 1274, z 2016 r. poz. 1579 oraz z 2017 r. poz. 132) w art. 34 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wydaje decyzje w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia oraz decyzje o zakwalifikowaniu do wydania wizy krajowej w celu repatriacji, może przyznawać i wypłacać pomoc ze środków budżetu państwa lub pokrywać koszty uczestnictwa w kursie języka polskiego, a także dokonuje tłumaczenia na język polski lub poświadcza tłumaczenie zagranicznych dokumentów umożliwiających sporządzenie polskiego aktu stanu cywilnego, o których mowa w art. 12c ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1392, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2017 r. poz. 60 i …), i przekazuje je, wraz z wnioskiem o sporządzenie polskiego aktu stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego, właściwemu kierownikowi urzędu stanu cywilnego;”.

Art. 8. Rada Ministrów przedłoży Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej informację o wykonaniu ustawy oraz o skutkach jej stosowania po 2 latach jej obowiązywania, do dnia 30 września 2019 r.

Art. 9. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 13a ustawy zmienianej w art. 3 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 13a ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 10. Do postępowań wszczętych na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 11. 1. Postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały wszczęte na podstawie art. 15 ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy umarza się.

2. Jeżeli do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców udzielił zezwolenia na pobyt stały osobom, o których mowa w art. 15 ust. 1 lub 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, do wydania tym osobom pierwszej karty pobytu stosuje się art. 15 ust. 4 ustawy

zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym oraz art. 229 ust. 4 pkt 2 i art. 236 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 12. Decyzje o przyrzeczeniu wydania wizy krajowej w celu repatriacji wydane na podstawie art. 11 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują ważność.

Art. 13. Konsul, w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przekaże dane zawarte w rejestrze, o którym mowa w art. 32 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, do rejestru, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 14. Do opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych, które nastąpiło przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 15. 1. Repatriantowi oraz jego małżonkowi i małoletniemu dziecku pozostającemu pod władzą rodzicielską co najmniej jednego z małżonków, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji może przyznać pomoc, o której mowa w art. 17b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

2. Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji, wydając decyzję o przyznaniu pomocy, o której mowa w art. 17b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, bierze w szczególności pod uwagę rodzaj i zakres dotychczas udzielonej pomocy oraz warunki bytowe osób, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 17b i art. 17c ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wniosek o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 17b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, należy złożyć nie później niż do dnia 31 grudnia 2017 r.

Art. 16. Ustanawia się Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji.

Art. 17. Powołuje się Radę do Spraw Repatriacji.

Art. 18. 1. W terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji przedstawi Prezesowi Rady Ministrów kandydatów na członków Rady do Spraw Repatriacji.

2. Powołanie członków Rady do Spraw Repatriacji nastąpi po raz pierwszy w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Pierwsze posiedzenie Rady do Spraw Repatriacji zwoła w terminie 14 dni od dnia powołania wszystkich jej członków Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji.

Art. 19. 1. W latach 2017–2026 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy wynosi 474 133 tys. zł, z tym że w:

1) 2017 r. – 24 689 tys. zł;
2) 2018 r. – 63 150 tys. zł;
3) 2019 r. – 58 505 tys. zł;
4) 2020 r. – 52 167 tys. zł;
5) 2021 r. – 46 837 tys. zł;
6) 2022 r. – 45 757 tys. zł;
7) 2023 r. – 45 757 tys. zł;
8) 2024 r. – 45 757 tys. zł;
9) 2025 r. – 45 757 tys. zł;
10) 2026 r. – 45 757 tys. zł.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji monitorują wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdrażają mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków budżetu państwa, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu wydatków związanych z kosztami funkcjonowania systemu repatriacji, w tym ograniczeniu liczby wydawanych przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji decyzji w sprawie przyznania miejsca w ośrodku adaptacyjnym dla repatriantów lub przedłużenia pobytu repatrianta w takim ośrodku.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2017 r., z wyjątkiem art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.